

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2023. június 22.
(OR. en, de)

Intézményközi referenciaszám:
2018/0108(COD)

10482/23
ADD 1 REV 2

CODEC 1093
CYBER 156
JAI 830
COPEN 205
ENFOPOL 292
TELECOM 195
EJUSTICE 25
MI 511
DATAPROTECT 164

FELJEGYZÉS AZ „I/A” NAPIRENDI PONTHOZ

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Tárgy:	Tervezet – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE a büntetőeljárás során az elektronikus bizonyítékokkal kapcsolatban, valamint a büntetőeljárást követően a szabadságvesztés-büntetések végrehajtása céljából kibocsátott, közlésre kötelező európai határozatokról és megőrzésre kötelező európai határozatokról (első olvasat) – A jogalkotási aktus elfogadása = Nyilatkozatok

Németország nyilatkozata

1. A német szövetségi kormány jóváhagyja a büntetőeljárás során az elektronikus bizonyítékokkal kapcsolatban kibocsátott, közlésre kötelező európai határozatokról és megőrzésre kötelező európai határozatokról szóló rendelet (a továbbiakban: a rendelet) végleges változatát, mivel az biztosítja azt az eszköztárat, amelyre a digitális média felhasználásával elkövetett bűncselekményekkel szembeni eredményesebb küzdelemhez sürgetően szükség van.

2. A szövetségi kormány ugyanakkor sajnálatosnak tartja, hogy a preambulumbekendések nem kellően egyértelműek a megtagadás indokaival kapcsolatos eljárásmodot illetően. A jogállamiság elve kétféle kötelezettséget ró az értesített hatóságra: egyfelől meg kell vizsgálnia a hozzá továbbított, közlésre kötelező határozatot, másfelől hivatkoznia kell a 12. cikkben említett, az egyének jogainak védelméhez kapcsolódó megtagadási indokokra, ha a vonatkozó feltételek teljesülnek. Különösen, ha fennállnak az alapvető jogok alapján való megtagadás – még mindig igencsak szűk körű – indokára vonatkozó feltételek, nem lehet szó mérlegelési jogkörben hozott hatósági határozatról. Hasznos lett volna a (62) és azt követő preambulumbekendésekben ennek világosabb megfogalmazása.

3. Ezenkívül jogállamisági szempontból elengedhetetlen, hogy ne csak a közlésre kötelező határozatok ellen és csak a kibocsátó államban, hanem a megőrzésre kötelező határozatok ellen és a végrehajtó államban is érvényesüljön jogi védelem. A szövetségi kormány sajnálatosnak véli, hogy a 18. cikk kizárólag a jogi védelem első két aspektusáról rendelkezik kifejezetten, de úgy tekinti, hogy a szöveg magában foglalja az átfogó jogi védelem lehetőségét.

4. Végezetül, túlságosan elnagyoltnak tartjuk az (53) preambulumbekendés szövegezését (a lakóhelyre vonatkozó kritérium értelmezése) azon szándékkal kapcsolatban, hogy egy személy egy adott tagállamban letelepedjen. A letelepedési szándék pusztá (pontosabban nem meghatározott) „kinyilvánítása” túl tág teret enged az értelmezésnek, és indokolatlanul kibővíti a lakóhelyre vonatkozó kritérium hatályát. A gyakorlatban ez oda vezethet, hogy kevesebb értesítésre kerül sor, mint amennyi a rendelet logikája alapján indokolt lenne.

Horvátország nyilatkozata

A Horvát Köztársaság teljes mértékben támogatja a büntetőeljárás során az elektronikus bizonyítékokkal kapcsolatban, valamint a büntetőeljárást követően a szabadságvesztés-büntetések végrehajtása céljából kibocsátott, közlésre kötelező európai határozatokról és megőrzésre kötelező európai határozatokról szóló rendelet (a továbbiakban: a rendelet) elfogadását.

A Horvát Köztársaság több ízben hangot adott elégedetlenségének az olyan horvát nyelvi változattal rendelkező jogalkotási javaslatokkal kapcsolatban, amelyek esetében a jogi aktusok horvát nyelvi változatában az angol „cyber” kifejezés bizonyos horvát megfelelője és annak származékai szerepelnek¹. 2023 májusában intenzív konzultációkat követően megállapodás jött létre a kérdésben a Tanács Főtitkárságával, amelyet 2023. június 1-jétől a DQL számára jogász-nyelvész ellenőrzés céljából benyújtott valamennyi új tanácsi jogi aktus esetében alkalmazni kell a Tanács által elfogadandó jogi aktusokkal kapcsolatban.

Horvátország arra számított, hogy e rendelet horvát nyelvi változatában tükröződni fog az említett megállapodás, tekintettel e rendelet nagy jelentőségére, hiszen az alap-jogiaktust képez majd a büntetőeljárások során alkalmazott elektronikus bizonyítékok terén, következésképpen pedig előrelépést jelent a vonatkozó terminológia összehangolása felé. Sajnálatos módon azonban úgy tűnik, hogy nem ez a helyzet, és elszalasztottuk ezt a lehetőséget.

A Horvát Köztársaság üdvözli e jogalkotási eszköz elfogadását, melynek célja, hogy a bizonyításfelvétellel kapcsolatos együttműködési mechanizmusokat hozzáigazítsa a digitális korhoz, különösen azon eseteket illetően, amikor a vonatkozó adatokat harmadik országokban tárolják.

Magyarország nyilatkozata

Magyarország teljes mértékben elkötelezett a bűnözés elleni küzdelem mellett, és üdvözlne egy olyan hatékony eszközt, amely előmozdítja a büntető igazságszolgáltatást és egyúttal biztosítja az alapvető jogok védelmét. Mindazonáltal elfogadhatatlannak tartjuk azt, hogy a rendeletben – akár annak preambulumbekzdésében – bármilyen hivatkozás történjen az EUSZ 7. cikkére. Az EUSZ 7. cikkére való hivatkozás nem képezte részét a Tanács által elfogadott általános megközelítésnek: azt csak az EP kérésére vezették be, és úgy véljük, hogy annak beillesztése károsan befolyásolja egyrészt az új intézkedés hatékonyságát, másrészt pedig a kölcsönös bizalomnak és a kölcsönös elismerésnek az új intézkedés alapjául szolgáló elvét. Ennek megfelelően Magyarország nincs abban a helyzetben, hogy támogassa a rendelet elfogadását.

¹ A horvát jogszabályokban használt megfelelő a „kibernetički”, a rendeletben használt kifejezés viszont a „kiber-” előtag.

Lengyelország nyilatkozata

Lengyelország a tárgyalások kezdetétől fogva maradéktalanul támogatta az elektronikus bizonyítékokról szóló csomag célkitűzéseit, amelyek teljes mértékben beépültek a Tanács által elfogadott általános megközelítésbe. Az Európai Parlament kezdeményezésére elfogadott módosítások azonban teljesen aláássák a bevezetett intézkedések hatékonyságát. Ezért Lengyelország kénytelen ellenezni az elektronikus bizonyítékokról szóló rendelet és irányelv elfogadását.

Az a javaslat, hogy a határozatokat az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdésében említett politikai eljárások alapján meg lehessen tagadni, jelentősen liberalizálja a megtagadás indokait, ami akadályozni fogja a tagállamok között a büntetőügyekben folytatott együttműködést. Az ilyen eljárás megköveteli, hogy a jogi szakemberek a büntetőeljárás hatályán és célján messze túlmutató körülmények értékelésében vegyenek részt. Egy olyan mechanizmus kidolgozása, amely lehetővé teszi a tagállami hatóságok számára valamely alapvető jog potenciálisan súlyos megsértésének értékelését, indokolatlanul sérti az Európai Unió Tanácsának a Szerződésekben meghatározott hatásköreit.

Tekintettel az elektronikus bizonyítékokkal kapcsolatban kibocsátott, közlésre kötelező európai határozatokról és megőrzésre kötelező európai határozatokról szóló rendelet rendelkezéseinek végleges, megtárgyalt szerkezetére, valamint az elektronikus bizonyítékok gyűjtése céljából a jogi képviselők kinevezéséről szóló irányelvvel való szoros kapcsolatára, Lengyelország az elektronikus bizonyítékokról szóló csomag mindkét jogi eszközének elfogadását ellenzi.

Finnország nyilatkozata

Finnország tudatában van mind a bűnözés változó jellegének, mind annak, hogy egyre inkább fontossá válik az arra irányuló, határokon átnyúló együttműködés, hogy a büntetőeljárások során gyorsan és hatékonyan elektronikus bizonyítékokat lehessen beszerezni.

A tárgyalások során Finnország következetesen hangsúlyozta, hogy meg kell találni a megfelelő egyensúlyt a hatékony bűnüldözés és nyomozás, valamint az alapvető jogok védelme között. Ebből a szempontból különösen fontos az értesítési mechanizmus és annak hatálya, valamint a megtagadási okok. Bár a tárgyalások során javult a szöveg, úgy véljük, hogy a mechanizmus továbbra sem megfelelő. Véleményünk szerint a legérzékenyebb adatokra vonatkozó, közlésre kötelező határozatok esetében a végrehajtó állam illetékes hatóságainak is igazságügyi értékelést kellene végezniük.

Finnország sajnálatát fejezi ki továbbá amiatt, hogy a megtagadási okok között nem szerepel olyan ok, amely lehetővé tenné a végrehajtó hatóság számára, hogy megtagadja a forgalmi és tartalmi adatokra vonatkozó, közlésre kötelező határozat végrehajtását azokban az esetekben, amikor a szóban forgó intézkedés alkalmazását a végrehajtó állam joga a bűncselekmények bizonyos típusaira, illetve olyan bűncselekményekre korlátozza, amelyek esetében a kiszabható büntetés mértéke elér egy bizonyos küszöbértéket.
